

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 62/2019 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen veneilyturvallisuuden lisäämisestä

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Saara-Sofia Sirénin /kok näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 62/2019 vp:

Miten hallitus aikoo edistää veneilyliikenteen turvallisuutta, aikooko hallitus esimerkiksi tarkistaa vilkasliikenteisten vesistöalueiden nopeusrajoituksia, lisätä veneilyturvallisuutta vahvistavaa valvontaa, rajoittaa automaattiohjauksen käyttöä tietyn nopeuden ylittyessä ja onko hallituksen suunnitelmissa edistää veneilijöiden osaamista esimerkiksi edellyttämällä veneilytutkinnon suorittamista suurempien veneiden käyttäjiltä?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Vesillä liikkujan käyttäytymisen periaatteet ja yleiset säännöt on kirjattu vesiliikennelakiin (463/1996). Nykyinen vesiliikennelaki kuitenkin uudistuu ja uusi vesiliikennelaki tulee voimaan 1.6.2020. Uudistuksen tavoitteena on vesiliikenteen turvallisuuden ja vastuullisen veneilyn lisääminen, vesiliikenteen käyttäytymistä koskevan sääntelyn ajanmukaistaminen sekä viranomaisten roolien ja tehtävien selkeyttäminen. Uudistetussa vesiliikennelaissa vesiliikennettä koskevat liikennesäännöt ja vesiliikenteen ohjaamisen periaatteet on koottu yhteen lakiin, mikä selkeyttää aiemmin hajanaista sääntelyä, lisää ymmärrystä turvalliseen vesillä liikkumiseen ja siihen liittyviin sääntöihin.

Uudistuksen valmistelussa kiinnitettiin huomiota veneilyn turvallisuuteen liittyviin säännöksiin ja lakiin lisättiin muun muassa turvallisuutta parantava ja viranomaisen valvontaa helpottava huviveneen päällikköä koskeva sääntely. Samoin nopeusrajoituksia koskevien päätösten tekeminen siirrettiin kokonaan Liikenne- ja viestintävirastolle, eikä elinkeino-, liikenne- ja ympäristövirastoilla ole enää toimivaltaa nopeusrajoituksia koskevien päätösten tekemiseen. Tämä parantaa päätösten yhdenmukaisuutta ja antaa paremmat mahdollisuudet arvioida erilaisten kieltojen ja rajoitusten yhteisvaikutusta tietyllä vesialueella. Varsinaisten nopeusrajoitusten lisäksi uuden vesiliikennelain 12 § sisältää yleissäännöksen vesikulkuneuvon turvallisesta kulusta ja nopeudesta. Lisäksi lainkohdassa säädetään velvollisuudesta ohjata vesikulkuneuvoa voimassa olevan nopeusrajoituksen mukaisesti ja olosuhteisiin nähden oikein valitulla nopeudella yhteen törmäämisen välttämiseksi ja ympäristölle aiheutettavan vahingon välttämiseksi.

Yli 24-metrinen huvialuksen päälliköllä on oltava kansainvälinen huviveneen kuljettajan pätevyyskirja. Huvialuksella tarkoitetaan urheiluun tai vapaa-ajan viettoon tarkoitettua alusta, jonka rungon pituus sovellettavien yhdenmukaistettujen standardien mukaan mitattuna on yli 24 metriä

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 62/2019 vp

ja jonka bruttovetoisuus on alle 500. Suomessa huviveneiden osalta ei edellytetä veneilyajokorttia, eikä myöskään uusi vesiliikennelaki sisällä säännöksiä veneilyajokortista. Venealan yhdistykset järjestävät koulutusta turvallisesta vesillä liikkumisesta ja samoin viranomaiset antavat veneilijöille informaatio-ohjausta. Veneilyajokortin tarvetta kuitenkin arvioitiin vesiliikennelakiuudistuksen valmistelun yhteydessä laaditussa arviomuistiossa. Suurimmassa osassa arviomuistiosta annetuista lausunnoista katsottiin, ettei pakollisella veneilyajokortilla olisi olennaista vaikutusta veneilyonnettomuuksiin. Veneilyalalla olevaa itsesääntelyä ja turvallisuusohjeisiin liittyvää tiedottamista ja ohjausta pidettiin riittävinä toimenpiteinä veneilyn turvallisuuden kannalta. Voimavaroja suositeltiin suuntaamaan lainsäädännön tiukentamisen asemesta vapaaehtoisuuteen perustuvaan veneily-koulutukseen ja siihen liittyvien kannustimien kehittämiseen.

Hallitus laatii hallitusohjelman mukaisesti uuden liikenneturvallisuusstrategian. Sen tulee koskea yhtä lailla kaikkia eri liikennemuotoja ja tapoja liikkua ja sen valmistelun yhteydessä on mahdollista käydä myös perusteellinen keskustelu Suomen veneilykulttuurin turvallisuudesta kokonaisuutena. Tässä yhteydessä on mahdollista keskustella myös siitä, onko olemassa sellaisia lainsäädännöllisiä keinoja, joiden avulla veneilyssä tapahtuvia onnettomuuksia voitaisiin ehkäistä tehokkaammin.

Helsingissä 21.8.2019

Liikenne- ja viestintäministeri Sanna Marin

LVM/1264/01/2019